

FUNDACJA
„Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek”
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93
tel. 056 65 22 186, e-mail: fapak@wp.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 870502736
KRS 00000 41692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

A. Rejerski zrb. t.
A. Rejerski gome. 2014

† 2006r.

NOHICKA Sabina

II Armia
WP
(LKP)

3839/WJK
1

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — 3839/WSK

++ NOWICKA Sabina

I. Materiały dokumentacyjne

- I/1 -- relacja właściwa —
- I/2 -- dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —
- I/3 -- inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora ✓

II. Materiały uzupełniające relację ✓ k. 2. s. 2

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

- III/1 -- dot. rodziny relatora —
- III/2 -- dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —
- III/3 -- dot. ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —
- III/4 -- dot. ogólnie okresu po 1945 r. —
- III/5 -- Inne... —

IV. Korespondencja ✓

V. Wypisy ze źródeł (tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”) ✓

II. Fotopisa (ksero) II. Mat. uzupeł.

II Materiały uzupełniające relację

Wycinki prasowe, Dzienniki Łódzki 16 V 2006r.

Zmieszka Sabina Monicka

mps. org. k.1.15.1. fot

mps(ksero) k.1.8.2

Relingzi (Sabina Monicka zmarła 14 V 2006r. - 88 lat)

Zmarła Sabina Nowicka

FOT. BRZEŃCZAK GALA SIŃSKI

Łódź teatralna poniosła wielką stratę: zmarła Sabina Nowicka, wieloletnia dyrektor Teatru im. Jaracza, współtwórczyni i pierwsza dyrektor opery łódzkiej. Sabina Nowicka urodziła się we Lwowie. Po kilku latach studiów w Warszawie powróciła do Lwowa, aby w 1940 roku ukończyć tam Wydział Prawa Uniwersytetu im. Iwana Franko. Podczas wojny zaciągnęła się do III Dywizji 9 Pułku Piechoty i pod dowództwem majora Franciszka Mierzińskiego uczestniczyła m.in. w tragicznej bitwie września 1944 roku o przyczółek Czerniakowski. W wyzwolonej Łodzi zjawiała się w mundurze kapitana i zaangażowała w Teatrze Wojska Polskiego przy ul. Cegielnianej (dziś Teatr im. Jaracza). Tej scenie Sabina Nowicka poświę-

ciła całe swoje życie, pracując na stanowisku dyrektora i zastępcy dyrektora do 2004 roku. Była też współtwórczynią opery łódzkiej, którą kierowała pierwsze siedem lat jej istnienia. Również za jej sprawą, oraz Feliksa Parnella, powstała przy operze Szkoła Baletowa, zaś przed kilku laty zainaugurowała swoją działalność Scena Kameralna Teatru im. Stefana Jaracza, nosząca imię Leona Schillera – nauczyciela i mistrza Sabiny Nowickiej, z którym wiele lat współpracowała. Na teatrze znała się doskonale, kochała artystów, zwłaszcza tych niepokornych. Jeśli tylko pozwalało jej zdrowie, zawsze zasiadała na widowni podczas premierowych przedstawień we wszystkich łódzkich teatrach. Będzie jej bardzo brakowało. (L.)

Sabinie Nowickiej 15/V. 2006r.

Zmarła Sabina Nowicka

FOT. GRZEGORZ GAŁAŚIŃSKI

Łódź teatralna poniosła wielką stratę: zmarła Sabina Nowicka, wieloletnia dyrektor Teatru im. Jaracza, współtwórczyni i pierwsza dyrektor opery łódzkiej. Sabina Nowicka urodziła się we Lwowie. Po kilku latach studiów w Warszawie powróciła do Lwowa, aby w 1940 roku ukończyć tam Wydział Prawa Uniwersytetu im. Iwana Franko. Podczas wojny zaciągnęła się do III Dywizji 9 Pułku Piechoty i pod dowództwem majora Franciszka Mierzwińskiego uczestniczyła m.in. w tragicznej bitwie września 1944 roku o przyczółek Czerniakowski. W wyzwolonej Łodzi zjawiała się w mundurze kapitana i zaangażowała w Teatrze Wojska Polskiego przy ul. Cegielnianej (dziś Teatr im. Jaracza). Tej scenie Sabina Nowicka poświę-

ciła całe swoje życie, pracując na stanowisku dyrektora i zastępcy dyrektora do 2004 roku. Była też współtwórczynią opery łódzkiej, którą kierowała pierwsze siedem lat jej istnienia.

Również za jej sprawą, oraz Feliksa Parnella, powstała przy operze Szkoła Baletowa, zaś przed kilku laty zainaugurowała swoją działalność Scena Kameralna Teatru im. Stefana Jaracza, nosząca imię Leona Schillera – nauczyciela i mistrza Sabiny Nowickiej, z którym wiele lat współpracowała. Na teatrze znała się doskonale, kochała artystów, zwłaszcza tych niepokornych. Jeśli tylko pozwalało jej zdrowie, zawsze zasiadała na widowni podczas premierowych przedstawień we wszystkich łódzkich teatrach. Będzie jej bardzo brakowało. (L)

NEKROLOGI I KONDOLENCJE

Z największym szacunkiem i głębokim smutkiem żegnamy

Ś. † P.

SABINĘ NOWICKĄ

Zasłużonego Członka ZASP.

Wieloletniego dyrektora scen łódzkich. Wielkiego Człowieka Teatru.

Pozostanie w naszych sercach i pamięci.

Przyjaciele

Związek Artystów Scen Polskich

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Ś. † P.

SABINY NOWICKIEJ

Wybitnej organizatorki życia teatralnego Łodzi.
Wieloletniego dyrektora łódzkich teatrów.

*Prezydent Łodzi
Jerzy Kropiwnicki
oraz*

*Wiceprezydenci
Włodzimierz Tomaszewski, Karol Chądzyński,
Marek Michalik, Maria Maciaszczyk*

KONDOLENCJE

Z głębokim żalem przyjąłem wiadomość o śmierci

Pani

SABINY NOWICKIEJ

wybitnej i zasłużonej Postaci powojennego teatru łódzkiego,
wieloletniego wicedyrektora Teatru im. S. Jaracza,
współzałożycielki Teatru Wielkiego w Łodzi.

RODZINIE i BLISKIM

wyrazy współczucia

składa

Stanisław Witaszczyk

Marszałek Województwa Łódzkiego

Z wielkim żalem i głębokim smutkiem
żegnamy Wielką Postać Teatru Łódzkiego

Ś. Ź P.

SABINĘ NOWICKĄ

Niestrudzoną animatorkę kultury
Organizatorkę życia teatralnego w Łodzi
Wspaniałą Osobowość i Wielkiego Człowieka!

Cześć Jej Pamięci!

*Dyrekcja i Zespół
Teatru Muzycznego
w Łodzi*

Zdjęcie z Łodzi 18/V. 2006

Pożegnaliśmy legendę teatru

Wczoraj teatralna Łódź pożegnała Sabinę Nowicką, wieloletnią dyrektorkę Teatru im. Jaracza, współtwórczynię Opery Łódzkiej i Łódzkiej Szkoły Baletowej. Legendę łódzkiego teatru żegnali przedstawiciele środowisk artystycznych, władz

miasta i województwa. O Sabinie Nowickiej mówili aktorzy Teatru im. Jaracza: Piotr Krukowski i Maciej Małek. Wraz z odejściem Sabiny Nowickiej, która niemal całe życie poświęciła teatrowi i artystom, skończyła się pewna epoka (L)

FOT. KRZYSZTOF SZYMCZAK

CENTRAL (parter)
tel. 0-42 630-59-34

UNIVERSAL (parter)
tel. 684-86-10

ABC ul. Zgierska 69
tel. 0-42 640-68-93

PIASKI al. Kard. S. Wyszyńskiego 7a
tel. 0-42 640-44-26

D.H. TEOPIL ul. Aleksandrowska 38
tel. 0-42 652-98-90

WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE

Belchatów ul. Pabianicka 26
tel./fax 0-44 633-26-92

Kutno pl. Wolności 3
tel. 0-24 254-81-82

Łęczyca pl. Kościuszki 22
tel. 0-24 721-88-30

Łowicz Stary Rynek 2
tel. 0-46 837-42-47

Pabianice ul. św. Jana 7/9
tel. 0-42 212-14-44

Piotrków Tryb. ul. Słowackiego 16
tel. 0-44 649-50-22

Radomsko pl. 3 Maja 8
tel. 0-44 685-21-81

Sieradz Rynek 17
tel. 0-43 822-64-95;

Skiermiewice ul. Batorego 12
tel. 0-46 833-64-52

Tomaszów Maz. pl. Kościuszki 23
tel. 0-44 724-75-00

Wieluń Krakowskie Przedmieście 30
tel. 0-43 843-07-30

Zduńska Wola ul. Złotnickiego 6

Z wielkim żalem, głębokim bólem i poczuciem pustki nie do wypełnienia
żegnamy Legendę teatru łódzkiego XX wieku

§ 9 P.

SABINE NOWICKA

Niestrudzoną organizatorkę łódzkiego życia teatralnego,
Współtwórczynię Teatru Wielkiego w Łodzi,
Najbardziej zasłużoną Postać powojennego teatru łódzkiego,
Wybitnego Animatora Opery i Wielkiego Człowieka!
Kochana Pani Sabino - na zawsze pozostaniesz naszymi Wzorem!

Żegnamy, ale nie zapomnimy!

Wojciech Skupieński
Kazimierz Kowalski

Pogrzeźni w głębokim smutku żegnamy

SABINE NOWICKA

wybitną działaczkę i animatorkę łódzkiej kultury,
wieloletniego dyrektora teatrów łódzkich.

Od pierwszych powojennych dni niestrudzenie organizowała
życie teatralne Łodzi.

Współpracowała z legendą polskiego teatru Leonem Schillerem,
współtworząc Teatr Wojska Polskiego.
Począwszy od roku 1953 związała swe życie zawodowe
z Teatrem im. Stefana Jaracza.

Dzięki jej inicjatywie Teatr Jaracza został przebudowany w latach
szesćdziesiątych, a trzydziści lat później doprowadziła do powstania
Sceny Kameralnej dedykowanej pamięci Leona Schillera.
Współorganizowała Teatr Ziemi Łódzkiej, Operę Łódzka
oraz Szkołę Baletową.

W uznaniu zasług została uhonorowana najwyższymi odznaczeniami
państwowymi, m.in. Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi,
Krzyżem Kawalerskim Odrodzenia Polski,
Krzyżem Oficerskim Odrodzenia Polski,
Krzyżem Komandorskim Odrodzenia Polski.

Odszedł Człowiek, dla którego Teatr był treścią życia.
Zapamiętamy Jej upor i wytrwałość w staraniach,
które służyły teatrowi, który ma być doświadczeniem dla każdego.

MEŻA I OJCA

składają

Rada Nadzorcza, Zarząd i pracownicy RSM „Bauertna”

Ze smutkiem zwiadamiamy, że 14 maja 2006 roku zmarła
w wieku 89 lat

SABINA NOWICKA

współzałożycielka i pierwszy dyrektor Opery Łódzkiej (1954 - 1961)
i Teatru Ziemi Łódzkiej (1953),
Wieloletnia wicedyrektor Teatru im. S. Jaracza (1947 - 1968, 1984 - 2002),
wicedyrektor Teatru im. J. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim (1980 - 1984),
Zasłużony Członek ZASP.

Dwukrotna laureatka Nagrody Miasta Łodzi,
Wybitna animatorka kultury polskiej.

Rodzini i Przyjaciele

Pogrzeb odbędzie się w Łodzi, dnia 17 maja br. (środa) o godz. 14.00
na Cmentarzu Komunalnym na Dołach przy ul. Smutnej.

Odeszła największa postać teatru łódzkiego przełomu wieków!
Z nieopisanym żalem, w głębokim bólu
i wypełnieni poczuciem ogromnej straty
żegnamy Najbardziej Zasłużoną Osobę powojennego teatru łódzkiego

§ 9 P.

SABINE NOWICKA

Żegnamy Człowieka, który tworzył historię teatru
i który sam pozostanie Legendą,
a w naszych sercach i pamięci - Tym Jedynym i Niezastąpionym!

ABC ul. Zgierska 69
tel. 0-42 640-68-93

PIASKI al. kard. S. Wyszyńskiego 7a
tel. 0-42 640-44-26

D.H. TEOFIL ul. Aleksandrowska 38
tel. 0-42 652-98-90

WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE

Belchatów ul. Pabianicka 26
tel./fax 0-44 633-26-92

Kutno pl. Wolności 3
tel. 0-24 254-81-82

Łęczyca pl. Kościuszki 22
tel. 0-24 721-88-30

Łowicz Stary Rynek 2
tel. 0-46 837-42-47

Pabianice ul. św. Jana 7/9
tel. 0-42 212-14-44

Piotrków Tryb. ul. Słowackiego 16
tel. 0-44 649-50-22

Radomsko pl. 3 Maja 8
tel. 0-44 685-21-81

Sieradz Rynek 17
tel. 0-43 822-64-95;

Skiernewice ul. Batorego 12
tel. 0-46 833-64-52

Tomaszów Maz. pl. Kościuszki 23
tel. 0-44 724-75-00

Wielun Krakowskie Przedmieście 30
tel. 0-43 843-07-30

Zduńska Wola ul. Zielenieckiego 6
tel. 0-43 823-53-54

Zgierz ul. 1 Maja 28A
tel. 0-42 719-08-70

§ 4 P

SABINE NOWICKA

Niestrudzona organizatorkę Łódzkiego życia teatralnego,
Współwórczynię Teatru Wielkiego w Łodzi,
Najbardziej zasłużoną Postać powojennego teatru Łódzkiego,
Wybitnego Animatora Opery i Wielkiego Czołwieka!
Kochana Pani Sabino - na zawsze pozostaniesz naszym Wzorem!

Zegnamy, ale nie zapomnimy!

Wojciech Skupieński
Kazimierz Kowalski

Pogrzeb w głębokim smutku zegnamy

SABINE NOWICKA

wybitną działaczkę i animatorkę łódzkiej kultury,
wieloletniego dyrektora teatrów łódzkich.

Od pierwszych powojennych dni niestrudzenie organizowała
życie teatralne Łodzi.

Współpracowała z legendą polskiego teatru Leonem Schillerem,
współtworząc Teatr Wojska Polskiego.

Począwszy od roku 1953 związała swe życie zawodowe
z Teatrem im. Stefana Jaracza.

Dzięki Jej inicjatywie Teatr Jaracza został przebudowany w latach
szesćdziesiątych, a trzydziści lat później doprowadziła do powstania

Sceny Kameralnej dedykowanej pamięci Leona Schillera.
Współorganizowała Teatr Ziemi Łódzkiej, Operę Łódźką

oraz Szkołę Baletową.

W uznaniu zasług została uhonorowana najwyższymi odznaczeniami
państwowymi, m.in. Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi.

Krzyżem Kawalerskim Odrodzenia Polski,
Krzyżem Oficerskim Odrodzenia Polski,
Krzyżem Komandorskim Odrodzenia Polski.

Odszedł Człowiek, dla którego Teatr był treścią życia.
Zapamiętamy Jej upór i wytrwałość w staraniach,
by sztuka teatru mogła kroczyć najjaśniejszym blaskiem.

CZEŚĆ JEJ PAMIĘCI

Dyrekcja i Zespół Teatru im. Stefana Jaracza w Łodzi

składają

Rada Nadzorcza, Zarząd i pracownicy RSM „Bancowo”

Ze smutkiem zawiadamiamy, że 14 maja 2006 roku zmarła,
w wieku 89 lat

SABINA NOWICKA

współzałożycielka i pierwszy dyrektor Opery Łódzkiej (1954 - 1961)

i Teatru Ziemi Łódzkiej (1953).

Wieloletnia wicedyrektor Teatru im. S. Jaracza (1947 - 1968, 1964 - 2002),

wicedyrektor Teatru im. J. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim (1980 - 1984).

Zastępczyni Członka ZASP.

Dwukrotna laureatka Nagrody Miasta Łodzi.

Wybitna animatorka kultury polskiej.

Rodzina i Przyjaciele

Pogrzeb odbędzie się w Łodzi, dnia 17 maja br. (środa) o godz. 14.00
na Cmentarzu Komunalnym na Dołach przy ul. Smutnej.

Odeszła największa postać teatru łódzkiego przełomu wieków!

Z nieopisanym żalem, w głębokim bólu

i wypełnieni poczuciem ogromnej straty

zegnamy Najbardziej Zasłużoną Osobę powojennego teatru łódzkiego

§ 4 P

SABINE NOWICKA

Zegnamy Człowieka, który tworzył historię teatru

i który sam pozostanie Legendą.

a w naszych sercach i pamięci - Tym Jedynym i Niezastąpionym!

Cześć Jej pamięci!

Dyrekcja i Zespół Teatru Wielkiego w Łodzi

Przebieg do WPKiA ul. Horyz. Stęży Kobiet w Komunic. PBM KŁP dr. med. Jolanta Stężyńska
14.5.2006 11:00 - 11:00 Wzrost 160cm, waga 60kg

IV. Korespondencja

List Adela Zimarskiego, Pracownika Zespołu
Kombatantów II II A WP, 19-cie ok. 27 IV 2008
do Anny Rejerskiej

Mys. sz. k. 2. s. 1-2.

Wpływ korespondencji do Fundacji 16. V 2008r

ZWIĄZEK KOMBATANTÓW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
I BYŁYCH WIĘŹNIÓW POLITYCZNYCH
ZKRPIBWP - ZARZĄD GŁÓWNY

ZKRP
I
BWP

ASSOCIATION DES COMBATTANTS DE LA REPUBLIQUE POLONAISE
ET DES ANCIENS PRISONNIERS POLITIQUES
COMITE - DIRECTEUR

10/1

ASSOCIATION OF COMBATANTS OF THE POLISH REPUBLIC
AND FORMER POLITICAL
PRISONERS - HEADQUARTERS

00-461 WARSZAWA
Konto Bankowe: MILLENNIUM BIG Bank SA

Aleje Ujazdowskie 6A

Tel.: (0-p-22) 628-54-49, 629-32-81 +84; fax: 625-55-45
93 1160 2202 0000 0000 2700 1214

ZESPOŁ KOMBATANTEK WP

Warszawa 27.05.2008 r.

FUNDACJA „ARCHIWUM I MUZEUM
POMORSKIE AK oraz
WOJSKOWEJ SŁUŻBY POLEK”

ul. Podmurna 93
87-100 TORUŃ

na ręce mgr Anny ROJEWSKIEJ

Droga Pani Aniu!

Nawiązując do rozmów telefonicznych z ostatniego okresu, przesyłamy w załączeniu dodatkowe dokumenty do teczek osobowych kilku kobiet-żołnierzy, które działały na froncie drugiej wojny światowej:

Jadwiga ŁUKASIEWICZ, która od chwili nawiązania kontaktu z naszym Zespołem niestrudzenie koresponduje z nami, informując o swoich rozlicznych pracach i dokonaniach na rzecz spraw zdrowotnych /jako lekarz społecznik/ i życiowych kombatantów na swoim terenie. Pomimo sędziwego już wieku /ponad 90 lat/ poświęca resztki swych sił tym sprawom.

Zgodnie z Jej życzeniem przesyłamy niektóre informacje oraz /z własnej inicjatywy/ oryginały kilku ostatnich listów do nas jako ilustrację tej działalności.

Od J.Łukasiewicz otrzymaliśmy również liczne nekrologi oraz krótki życiorys, zamieszczone w Dzienniku Łódzkim, zmarłej w Łodzi w roku 2006 - Sabinie NOWICKIEJ, która podczas II wojny światowej była frontowym żołnierzem 1 Armii WP, oficerem pol.-wych, 3 Dywizji Piechoty. W związku z tym prosimy również o założenie

Jej teczki osobowej w oparciu o wspomnianą notatkę prasową. Wiemy bowiem, że we wrześniu 1944 r. ze swą jednostką /9 pp/ brała udział w próbach udzielenia pomocy powstańcom warszawskim. Tuż po wojnie, jeszcze w mundurze wojskowym /jak podaje Dziennik Łódzki/ podjęła pracę w Teatrze Wojska Polskiego w Łodzi /dziś Teatr im. Jaracza/ i tam niestrudzenie zajmowała się organizowaniem życia teatralnego, o czym świadczą liczne nekrologi.

Przesyłamy również dla uzupełnienia teczki osobowej kilka dokumentów wraz z nekrologiem i zdjęciem z pogrzebu Stanisławy WOJDY z prośbą o zamieszczenie w Biuletynie Archiwum toruńskiego notatki w rubryce „Odeszli od nas na wieczną wartę”. Wydaje się nam, że kombatantka Stanisława WOJDA w pełni na to zasłużyła. Wiadomość o Jej śmierci otrzymaliśmy od syna dopiero w maju br.

Przesyłam serdeczności,

A. ŻURAWSKA

Zespół Kombatantek WP

Plik załączników dot. spersonalizowane osób

P.S. Pułkownik Józef MARGULES zmarł nagle 16.05.br.;
26.05.2008 r. odbył się Jego pogrzeb.

FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek"
w Toruniu

Wpłynęło dnia: 16.06.2008

L. dz. 1238 / M. SK - 412 / 08

Załączniki: .....

Referent: .....

nr. 3839/168K

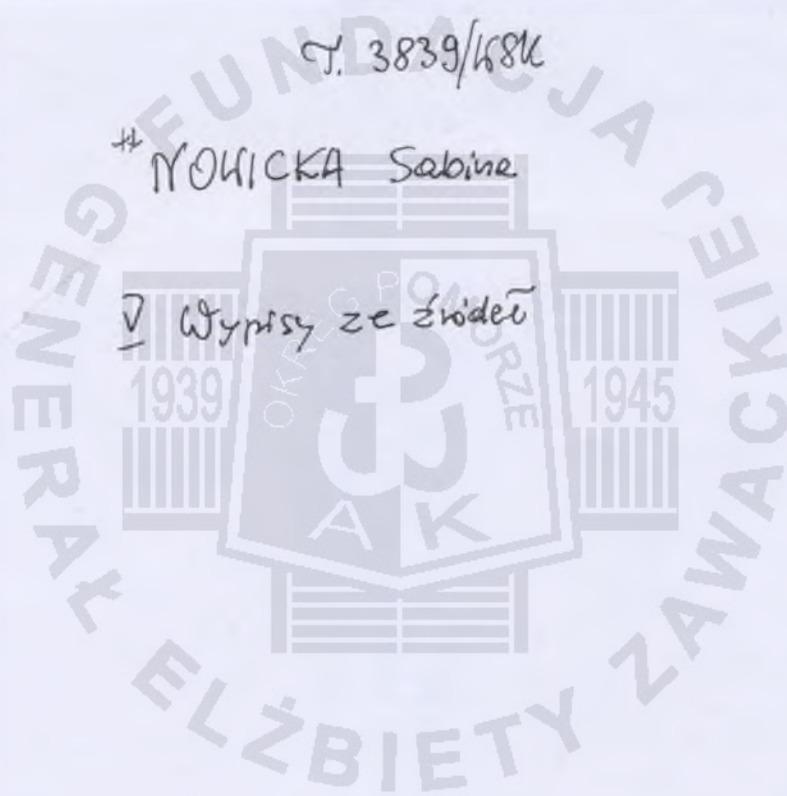
LUP

MONICKA Sabine

Wypisy ze źródeł

1939

1945

i

T. 3839/WSK

L 409

NOWICKA Sabina

Aktorka teatralna w Łodzi.

Urodziła się w Łowiczu. W 1940 r. ukończyła
prace na Wydziale Przem. Uniw. im. Józefa Frańko
we Łwowie. Podczas wojny zaangażowała się do III Dymizji
9 Pułku Piechoty, pod dowództwem mjr. Fr. Mierzińskiego
uczestniczyła w bitwie w Umaniu 1944 r. o przetrwanie
Czerwikarskiej W. mendlurze kpt. Nowicki zaangażowała
się w Teatrze Wojska Polskiego przy ul. Czajkowskiej
w ewakuowanej Łodzi. Pracowała na stanowisku dyrektora
do 2004 r.

A. Roj 2015

Zob. T. 3839/WSK

NOWICKA Sabina

